

SZCZEGÓŁOWE ZASADY PROCESU DYPLOMOWANIA NA KIERUNKACH STUDIÓW PROWADZONYCH NA WYDZIALE HUMANISTYCZNYM UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

I. Postanowienia ogólne

§ 1. Zasady ogólne

Ogólne zasady przygotowania i składania pracy dyplomowej określone zostały w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego, przyjętym uchwałą nr 389 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim (*załącznik do uchwały nr 7 Senatu UZ z dnia 25 września 2024*).

1. Celem procesu dyplomowania jest potwierdzenie realizacji efektów uczenia się na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Humanistycznym, z jednoczesnym uwzględnieniem poziomu kształcenia.
2. Przez pracę dyplomową rozumie się określoną w programie studiów pracę magisterską lub licencjacką wykonywaną przez studenta.
3. Prace dyplomowe przygotowywane na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Zielonogórskiego powinny charakteryzować się wysoką jakością merytoryczną oraz spełniać wymogi formalne opracowań naukowych.
4. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu studiów oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Przez pracę dyplomową rozumie się określoną w programie studiów pracę magisterską lub licencjacką wykonywaną przez studenta (§47 *Regulaminu Studiów* Uniwersytetu Zielonogórskiego).

II. Szczegółowe zasady przygotowania i oceny pracy dyplomowej

§2. Organizacja i wybór seminariów dyplomowych

1. Prace dyplomowe realizowane są w ramach seminariów dyplomowych, zgodnych z profilem i kierunkiem studiów oraz poziomem kształcenia.
2. Na Wydziale Humanistycznym (profil ogólnoakademicki) realizowane są:
 - 1) seminaria licencjackie – studia pierwszego stopnia: coaching i doradztwo filozoficzne, dziennikarstwo i komunikacja społeczna, historia, filozofia, filologia angielska, filologia francuska z drugim językiem romańskim, filologia germańska, filologia polska, filologia rosyjska, kulturoznawstwo, literatura popularna i kreacje światów gier;

- 2) seminaria magisterskie – studia drugiego stopnia: dziennikarstwo i komunikacja społeczna, historia, filozofia, filologia angielska, filologia germańska, filologia polska, filologia rosyjska).
3. Wybór seminarium dyplomowego odbywa się drogą elektroniczną poprzez system Dziekanat z oferty przedstawionej przez instytut, reprezentujący dyscyplinę (dyscypliny) naukową (naukowe), do której (których) został przypisany dany kierunek studiów. Student zobowiązany jest dokonać wyboru seminarium pod koniec czwartego semestru w przypadku studiów licencjackich, natomiast w przypadku studiów magisterskich (drugiego stopnia) w pierwszym tygodniu zajęć pierwszego roku studiów.
4. Minimalna liczebność seminarium dyplomowego wynosi 8 osób, a maksymalna –12 osób. Do limitu nie są wliczani studenci wznawiający studia i powtarzający seminarium dyplomowe.
5. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem wskazanego przez dziekana, w porozumieniu z dyrekcją właściwego instytutu, nauczyciela akademickiego (promotora) deklarującego przynależność do dyscypliny/dyscyplin, do których został przypisany kierunek studiów, i zgodnie z którą określony jest zakres tematyczny seminarium dyplomowego.
6. Do prowadzenia seminarium dyplomowego uprawniony jest nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.
7. Nauczyciel akademicki prowadzący seminarium jest jednocześnie promotorem prac dyplomowych.
8. Dopuszcza się możliwość przygotowywania przez studenta pracy dyplomowej pod kierunkiem uprawnionego nauczyciela akademickiego poza seminarium (tzw. indywidualna opieka promotorska). Pisanie pracy dyplomowej poza seminarium dyplomowym nie zwalnia studenta z obowiązku zaliczenia tego przedmiotu i wymaga zgody zarówno prowadzącego seminarium, jak i nowego promotora.
9. Promotor sprawuje opiekę merytoryczną nad przygotowywaną pracą, ustala harmonogram etapów realizacji pracy dyplomowej i egzekwuje ich wykonanie, akceptuje ostateczną wersję pracy, sprawdza pracę przy pomocy JSA, po pozytywnej weryfikacji sporządza recenzję pracy i dopuszcza pracę do obrony.
10. W uzasadnionych przypadkach podyktowanych specyfiką kierunku studiów dopuszcza się wykonywanie pracy dyplomowej pod kierunkiem dwóch promotorów.
11. Za zgodą dziekana student może wykonywać pracę dyplomową także pod kierunkiem nauczyciela akademickiego reprezentującego inną dyscyplinę studiów niż ta, do której jest przyporządkowany kierunek studiów lub spoza Uniwersytetu, którego zainteresowania i kompetencje naukowe odpowiadają tematowi pracy dyplomowej.
12. Warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego jest uzyskanie efektów uczenia się wskazanych w sylabusie przedmiotu w poszczególnych semestrach realizacji seminarium oraz w ostatnim semestrze studiów – w pierwszym terminie –

zaakceptowanie przez promotora ostatecznej wersji pracy dyplomowej nie później niż w dniu ostatnich zajęć seminarium dyplomowego przed sesją egzaminacyjną. Szczegółowe zasady zaliczenia seminarium dyplomowego w drugim terminie reguluje Regulamin Studiów.

13. Student w uzasadnionych przypadkach może zmienić seminarium dyplomowe w trakcie pierwszego semestru seminarium, nie później jednak niż do końca listopada. Do zmiany seminarium potrzebna jest zgoda dotychczasowego oraz nowego promotora.
14. Student wznawiający studia lub powtarzający semestr z powodu niezłożenia pracy dyplomowej w terminie przewidzianym Regulaminem Studiów pozostaje pod opieką dotychczasowego promotora. W wyjątkowych przypadkach może się ubiegać o zmianę promotora pod warunkiem uzyskania zgody dotychczasowego i nowego promotora.
15. Student wyjeżdżający na stypendium Erasmus+ lub uczestniczący w innych wyjazdach stypendialnych współpracuje z promotorem zdalnie. Promotor musi wyrazić zgodę na współpracę zdalną.

§ 3. Praca dyplomowa

1. Przy ustalaniu tematu i formy pracy dyplomowej bierze się pod uwagę przypisanie kierunku studiów do właściwej dyscypliny/dyscyplin, zainteresowania naukowe studenta oraz plan naukowy promotora.
2. Ustalony przez promotora wraz ze studentem temat pracy dyplomowej powinien być zaopiniowany przez Wydziałową Radę ds. Kształcenia co najmniej na dwa semestry przed planowanym zakończeniem studiów w przypadku pracy magisterskiej, natomiast w przypadku pracy licencjackiej – co najmniej na semestr przed planowanym zakończeniem studiów.
3. W uzasadnionych przypadkach promotor w porozumieniu ze studentem może dokonać zmiany tematu pracy dyplomowej, nie później jednak niż przed rozpoczęciem ostatniego semestru studiów.
4. Na kierunkach studiów prowadzonych w języku polskim praca dyplomowa jest przygotowywana w języku polskim. Praca dyplomowa wykonana na kierunkach neofilologicznych jest przygotowywana we właściwym dla danej filologii języku obcym.
5. Praca licencjacka:
 - a) składa się z części teoretycznej i analitycznej;
 - b) ma jasno określony cel lub tezę pracy;
 - c) wykazuje przygotowanie dyplomanta do prowadzenia badań naukowych i sprawdza efekty uczenia się w zakresie:
 - orientacji w dyscyplinie, której dotyczy praca,

- poprawnego posługiwania się terminologią właściwą dla danego obszaru badań,
- formułowania rozwiniętej, spójnej logicznie, poprawnej pod względem językowym wypowiedzi pisemnej,
- zbierania materiałów badawczych potrzebnych do pracy, rozpoznawania stanu badań nad podjętym zagadnieniem,
- samodzielnego selekcjonowania i analizowania zebranego materiału,
- sporządzania przypisów i bibliografii.

d) wykorzystuje aktualną literaturę naukową;

e) ma objętość nie mniejszą niż 30 stron standardowego maszynopisu (w uzasadnionych przypadkach związanych ze specyfiką badań na wniosek promotora Wydziałowa Rada ds. Kształcenia może zezwolić na niestandardowy rozmiar pracy).

6. Praca magisterska:

- a) składa się z części teoretycznej, metodycznej i badawczej;
- b) ma jasno określony cel lub tezę pracy;
- c) wykazuje umiejętność samodzielnego prowadzenia badań naukowych przez dyplomanta i sprawdza efekty uczenia się w zakresie:
 - pogłębionej i uszczegółowionej znajomości dyscypliny, której dotyczy praca,
 - poprawnego posługiwania się specjalistycznym językiem i terminologią właściwymi dla danego obszaru badawczego,
 - świadomego posługiwania się uzasadnioną metodologią badawczą,
 - samodzielnego zbierania materiałów badawczych potrzebnych do pracy, rozpoznawania stanu badań nad podjętymi zagadnieniami, hierarchizowania uzyskanej wiedzy,
 - samodzielnego formułowania hipotez i sądów badawczych, polemiki z innymi stanowiskami,
 - samodzielnego formułowania uzasadnionych wniosków badawczych,
 - sporządzania przypisów i bibliografii.

- d) wykorzystuje metody badawcze poznane w trakcie studiów, a także wykraczające poza program studiów;
- e) zawiera prezentację własnych wyników badań;
- f) wykorzystuje aktualną literaturę naukową dotyczącą zarówno teorii, metodologii oraz wyników empirycznych;
- g) ma objętość nie mniej niż 50 stron standardowego maszynopisu (w uzasadnionych przypadkach związanych ze specyfiką badań na wniosek promotora Wydziałowa Rada ds. Kształcenia może zezwolić na niestandardowy rozmiar pracy).

§ 4. Składanie prac dyplomowych

Student składa zaakceptowaną przez promotora pracę dyplomową nie później niż 30 czerwca danego roku akademickiego.

Szczegółowe zasady składania prac dyplomowych reguluje Zarządzenie nr 149 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskie z dnia 30 października 2024 roku w sprawie wprowadzenia zasad dotyczących składania pracy dyplomowej oraz warunków przystąpienia do egzaminu dyplomowego w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Szczegółowe zasady składania prac dyplomowych w danym r.a. umieszczone są na stronie internetowej BOS nr 1.

§ 5. Ocena pracy dyplomowej

1. Przed skierowaniem pracy do oceny przez recenzenta i promotora praca podlega sprawdzeniu z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Szczegółowe zasady procedury antyplagiatowej ustala Rektor.
2. Praca, która w postępowaniu antyplagiatowym nie uzyskała ostatecznego wyniku pozytywnego nie zostaje skierowana do oceny. W takim przypadku Rektor podejmuje decyzję o: 1) skierowaniu studenta na powtarzanie odpowiedniej liczby semestrów (§ 50 ust. 5 pkt 1 Regulaminu Studiów), 2) skreśleniu studenta z listy studentów na podstawie § 39 ust. 1 pkt 3 Regulaminu Studiów. Decyzję, o której mowa w pkt 1 Rektor podejmuje wyłącznie na wniosek studenta złożony w terminie określonym w § 36 Regulaminu Studiów.
3. Praca dyplomowa, która w postępowaniu antyplagiatowym nie uzyskała ostatecznego wyniku pozytywnego, nie może być przedstawiona ponownie.
4. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz co najmniej jeden recenzent, posiadający stopień naukowy doktora, doktora habilitowanego lub tytuł profesora.
5. Prace dyplomowe oceniane są przez promotora i recenzenta przy wykorzystaniu formularza recenzji obowiązującego na Uniwersytecie Zielonogórskim.

6. Recenzje pracy dyplomowej są jawne z wyjątkiem pracy dyplomowej, której przedmiot jest objęty tajemnicą prawnie chronioną. Tekst recenzji publikowany jest w systemie StudNet.
7. W przypadku istotnej rozbieżności w ocenie pracy przez promotora i recenzenta lub negatywnej oceny recenzenta dziekan wyznacza dodatkowego recenzenta.
8. Jeśli drugi recenzent oceni pracę na ocenę niedostateczną, to praca nie może być podstawą ukończenia studiów.
9. Praca dyplomowa uważana jest za ocenioną pozytywnie, jeśli uzyskała dwie oceny pozytywne – promotora i recenzenta.
10. Ocena pracy dyplomowej jest średnią ocen promotora i recenzenta.
11. Jeśli praca uzyskała jedną ocenę negatywną – promotora lub recenzenta – jest uważana za ocenioną negatywnie. W takim przypadku Rektor może skreślić studenta z listy studentów na podstawie § 39 ust. 1 pkt 3 Regulaminu Studiów z powodu niezłożenia egzaminu dyplomowego albo na wniosek studenta skierować go na powtarzanie odpowiedniej liczby semestrów, by umożliwić mu przygotowanie nowej pracy.
12. Student ma prawo zapoznać się z ocenami promotora i recenzenta dotyczącymi złożonej pracy dyplomowej, w przypadku pozytywnej oceny pracy najpóźniej na trzy dni przed egzaminem dyplomowym.
13. W stosunku do studenta, który nie złożył pracy dyplomowej w terminie, Rektor podejmuje decyzję o: 1) skierowaniu na powtarzanie odpowiedniej liczby semestrów, 2) skreśleniu z listy studentów na podstawie § 39 ust. 1 pkt 3 Regulaminu Studiów. Decyzję, o której mowa w pkt 1 Rektor podejmuje wyłącznie na wniosek studenta złożony w terminie określonym w § 36 Regulaminu Studiów.
14. Dziekan na wniosek promotora lub na wniosek studenta może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej nie dłużej niż do 14 września w razie: 1) długotrwałej choroby studenta, potwierdzonej zaświadczeniami lekarskimi, 2) niemożności złożenia pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z uzasadnionych przyczyn niezależnych od studenta.
15. W razie dłuższej nieobecności promotora, która mogłaby mieć wpływ na niedotrzymanie terminu złożenia pracy dyplomowej przez studenta, a także z innych uzasadnionych powodów, dziekan wyznacza osobę, która przejmie obowiązki promotora.

§ 6. Zasady powoływania komisji i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego

1. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest spełnienie wymagań wynikających z programu studiów, w tym pozytywna ocena pracy dyplomowej. Negatywnie oceniona praca dyplomowa nie może być przedstawiona ponownie.
2. Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja, licząca co najmniej trzy osoby, powołana przez dziekana na wniosek dyrektora instytutu, w którym powstaje praca.

Przewodniczącym komisji może być nauczyciel akademicki posiadający tytuł profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a w szczególnych przypadkach stopień naukowy doktora. W skład komisji wchodzi promotor oraz recenzenci pracy dyplomowej. Recenzentem pracy może być nauczyciel akademicki z co najmniej stopniem naukowym doktora. Recenzenta pracy dyplomowej proponuje promotor, uwzględniając jego dorobek naukowy i dydaktyczny w dyscyplinie, której dotyczy praca. Promotor oraz recenzenci nie mogą przewodniczyć komisji.

3. Komisja egzaminacyjna musi zostać powołana nie później niż 14 dni przed egzaminem dyplomowym.
4. Termin egzaminu dyplomowego wyznacza dziekan.
5. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym osiemdziesięciu dni od daty złożenia pracy dyplomowej.
6. W razie dłuższej nieobecności promotora lub recenzenta, która mogłaby mieć wpływ na niedotrzymanie terminu przeprowadzenia egzaminu dyplomowego dziekan wyznacza osobę, która przejmie obowiązki promotora lub recenzenta.
7. Na egzaminie dyplomowym student powinien wykazać się wiedzą z zakresu danego kierunku studiów, a w szczególności znajomością przedmiotów związanych z tematyką pracy dyplomowej.
8. Egzamin dyplomowy ma formę ustną i jest przeprowadzany w siedzibie Wydziału Humanistycznego. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się przeprowadzenie egzaminu z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej poza siedzibą Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Zielonogórskiego na zasadach określonych odrębnymi przepisami.
9. Egzamin dyplomowy na kierunkach prowadzonych w języku polskim odbywa się w języku polskim, na kierunkach neofilologicznych odbywa się w języka obcym właściwym dla danej filologii.
10. **Egzamin licencjacki** sprawdza przygotowanie studenta do prowadzenia badań naukowych, w tym przede wszystkim umiejętność obrony koncepcji pracy licencjackiej (uzasadnienie wyboru tematu, materiału egzemplifikacyjnego, doboru literatury przedmiotu itd.), zdolność krytycznej lektury literatury przedmiotu oraz orientację w obszarze naukowym wyznaczonym przez temat pracy licencjackiej i zakres seminarium dyplomowego.
11. Na egzamin składają się trzy pytania zadane przez komisję egzaminacyjną, w tym co najmniej jedno związane z problematyką pracy (dopuszcza się prezentację), a pozostałe pytania związane z określoną w sylabusie problematyką seminarium dyplomowego dotyczącego danej dyscypliny. Szczegółowy zakres i przebieg egzaminu licencjackiego określono w specyficznych zasadach procesu dyplomowania dla poszczególnych kierunków studiów.
12. **Egzamin magisterski** sprawdza umiejętność samodzielnego prowadzenia badań przez studenta, w tym przede wszystkim umiejętność odniesienia się do pytań, zarzutów lub

uwag dotyczących własnych badań (interpretacji wyników, wyboru metodologii itd.) i zdolność krytycznej analizy oraz syntezy wybranych zagadnień w dyscyplinie, do której została przyporządkowana praca magisterska, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru naukowego wyznaczonego przez temat pracy i zakres seminarium dyplomowego.

13. Na egzamin składają się trzy pytania zadane przez komisję, w tym co najmniej jedno pytanie związane z problematyką i metodologią pracy (pozwalające magistrantowi przedstawić m.in. argumentację na rzecz wykorzystanej metody, obranych narzędzi badawczych, selekcji materiału oraz wskazać perspektywy dalszych badań wynikających z ustaleń poczynionych w pracy), natomiast pozostałe pytania związane z dyscypliną naukową, do której została przyporządkowana praca, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki seminarium magisterskiego. Szczegółowy zakres i przebieg egzaminu magisterskiego określono w specyficznych zasadach procesu dyplomowania dla poszczególnych kierunków studiów.
14. Każdy z członków komisji może zadać pytanie, jednakże zazwyczaj pytania egzaminacyjne formułują promotor i recenzent, natomiast przewodniczący komisji czuwa nad prawidłowym przebiegiem egzaminu.
15. Zakres i formę egzaminu dyplomowego określa dziekan zgodnie z zasadami wyznaczonymi przez Wydziałową Radę ds. Kształcenia.
16. Z egzaminu dyplomowego sporządzany jest protokół, w którym komisja podaje:
 - 1) ocenę pracy dyplomowej ustaloną na podstawie średniej arytmetycznej ocen promotora i recenzentów, zaokrąglonej w górę do najbliższej oceny określonej w § 22 ust. 1 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego,
 - 2) ocenę egzaminu dyplomowego, zgodnie ze skalą ocen określoną w § 22 ust. 1 Regulaminu Studiów.
17. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej albo nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w ustalonym terminie dziekan wyznacza drugi termin.
18. Powtórny egzamin może odbyć się nie wcześniej, niż przed upływem jednego miesiąca i nie później, niż przed upływem sześciu miesięcy od daty pierwszego egzaminu.
19. Ocena pozytywna z powtórnego egzaminu dyplomowego zastępuje wcześniejszą ocenę.
20. W przypadku usprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego, egzamin ten powinien się odbyć w terminie sześciu miesięcy od ustania przyczyny nieprzystąpienia do egzaminu.
21. W przypadku niezdania egzaminu dyplomowego w drugim terminie lub też nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu w tym terminie Rektor podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów. W przypadku trzykrotnego usprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu dyplomowego w wyznaczonym terminie Rektor podejmuje decyzję o skreśleniu z listy studentów.

22. W przypadkach określonych w § 60 ust. 5 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego student może wznowić studia w celu ponownego przystąpienia do egzaminu dyplomowego. Rektor może odmówić zgody na wznowienie, jeśli od chwili skreślenia z listy studentów upłynął okres dłuższy niż dwa lata.
23. Podstawą ustalenia wyniku studiów jest średnia ważona uzyskana przez dodanie:
- 1) 1/2 średniej ocen z zaliczonych w czasie studiów przedmiotów, obliczonej według zasad określonych w § 23 ust. 1 Regulaminu Studiów,
 - 2) 1/4 oceny pracy dyplomowej,
 - 3) 1/4 oceny egzaminu dyplomowego.
24. Średnią ważoną, o której mowa w ust. 1, zaokrągla się do dwóch miejsc po przecinku.
25. Na dyplomie ukończenia studiów wpisuje się wynik studiów ustalony na podstawie średniej ważonej określonej w ust. 1, zgodnie z zasadą:
- 1) poniżej 3,30 - dostateczny,
 - 2) od 3,30 do 3,69 - dostateczny plus,
 - 3) od 3,70 do 4,09 - dobry,
 - 4) od 4,10 do 4,49 - dobry plus,
 - 5) od 4,50 do 4,89 - bardzo dobry,
 - 6) od 4,90 - celujący.
26. Na zaświadczeniach podaje się wynik studiów oraz średnią ważoną, o której mowa w ust. 1, 2 i 3.

§ 7. Dyplom ukończenia studiów

1. Absolwent Uniwersytetu otrzymuje dyplom ukończenia studiów na określonym kierunku i profilu.
2. Rodzaje dyplomów i tytułów zawodowych określają odrębne przepisy.